
RECENZIJA

Avtor v monografiji z naslovom »Vzgojni načrt v vlogi spodbujanja celostnega razvoja osebnosti učencev« raziskuje eno ključnih vprašanj slovenske sodobne teorije vzgoje, in sicer oblikovanje celostno razvite osebnosti. Sprememba vzgojnega smotra iz vsestransko razvite osebnosti v celostno razvite osebnosti, ki se je zgodila v začetku 90. let prejšnjega stoletja, je pomembno zaznamovala vzgojno delovanje v slovenskem javnem osnovnošolskem prostoru. S celostno razvito osebnostjo bi naj bil v ospredje vzgojnega procesa postavljen človeka z vsemi potenciali. Kljub večdesetletni prisotnosti omenjenega vzgojnega smotra v pedagoški praksi, pa se v pedagoškem raziskovanju premalokrat posvetimo vprašanju ustreznega razumevanja in uresničevanja celostno razvite osebnosti v slovenskem javnem osnovnem šolstvu. Knjiga nam ponuja prav slednje. Avtor jasno prikaže na teoretično-konceptualno raznolikost v razumevanju same vsebine celostno razvite osebnosti, in s kritično distanco oblikuje lasten uvid v njeno vsebino. Iz sistematičnega opisa vsebine celostno razvite osebnosti je moč zaznati povezavo z antropocentričnim pogledom na vzgojo, ki smo jo lahko zasledili že pri dr. Francu Pedičku in je nadgrajena s sodobnimi pristopi k razumevanju človeka in vrednot (npr. dr. Janeka Muska, dr. Jožeta Trontlja, dr. Toneya Humphreysa).

Avtor knjige svojega razmišljanja ne omeji le na vprašanje celostno razvite osebnosti, ampak naredi korak naprej. Vsebinsko knjiga prinaša pomembne doprinos k razumevanju vzgojne prakse v slovenskih javnih osnovnih šolah, ko avtor teoretično in empirično analizira vlogo vzgojnega načrta pri spodbujanju celostnega razvoja učencev. Izvedena empirična raziskava obstoječih vzgojnih načrtov jasno pokaže zavedanje vodstev in učiteljev osnovnih šol o koristnosti obstoja vzgojnih načrtov in potrebo po jasno oblikovanem vzgojnem konceptu. Vzgojni načrt bo dobil svoje ustrezno mesto v pedagoški praksi pod pogojem, da bo temeljil na natančno oblikovanem vzgojnem konceptu in intenzivnem sodelovanju vseh deležnikov (ravnatelj, učiteljev, učencev, staršev, lokalne skupnosti itd.) pri njegovem snovanju in apliciranju.

Knjiga »Vzgojni načrt v vlogi spodbujanja celostnega razvoja osebnosti učencev« predstavlja pomembno orodje za vse snovalce vzgojnih načrtov, tako na nacionalni ravni kot na ravni osnovnih šol. Avtor knjige ponuja snovalcem slovenske šolske politike osnovo za uvid v prehojeno pot in trenutno stanje pri oblikovanju in vsebini vzgojnih načrtov v osnovnih šolah. Sočasno pa avtor podaja osnovnim šolam izhodišča za razumevanje in oblikovanje vzgojnega načrta, kot pomembnega vzgojnega orodja, ter ponuja predloge za izboljšanje uresničevanja vzgojnih načrtov v neposredni praksi.

Dr. Dejan Hozjan